

Beheer invasieve uitheemse soorten

Dienst Landbouw en Platteland - vzw RATO
Provinciaal Centrum voor Milieuonderzoek
Dienst Milieubeleidsplanning
Dienst Integraal Waterbeleid

Grote waternavel

Jaar 2007
Langelede te Wachtebeke

Watergebonden exoten

Sinds 2008
130 km behandeld
waarvan nu 115 km
volledig exotenvrij

Intensieve samenwerking
met lokale organisaties
(inhoudelijk/financieel)

Canadese gans

Problematiek kreeg doorheen de jaren groeiende aandacht:

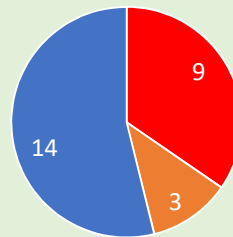
- Van kracht worden van de Europese verordening invasieve exoten (nr. 1143/2014) met o.a.
 - lijst (2016)
 - een handelsverbod
 - drietrapsaanpak
 1. in een vroeg stadium opsporen
 2. snel reageren
 3. duurzaam beheren
- Vlaams soortenbesluit (2019)

Invasieve dieren

- Amerikaanse stierkikker
- Amerikaanse voseekhoorn
- Amoergrondel
- Aziatische hoornaar
- Beverrat
- Blauwbandgrondel
- Chinese muntjak
- Chinese wolhandkrab
- Gestreepte koraalmeerval (nieuw aug 2019)
- Grijze eekhoorn
- Heilige ibis
- Huiskraai
- Indische mangoeste
- Lettersierschildpad (Roodwang-, Geelbuik- en Geelwangschildpad)
- Muskusrat
- Nieuw-Zeelands platworm (nieuw aug 2019)
- Nijlgans
- Pallas' eekhoorn
- Rivierkreeften (diverse soorten)
- Rode neusbeer
- Rosse stekelstaart
- Siberische grondeekhoorn
- Treurmaina (nieuw aug 2019)
- Wasbeer
- Wasbeerhond
- Zonnebaars (nieuw aug 2019)

Aantal soorten

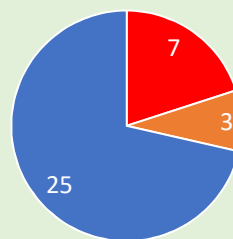

■ komt (frequent) voor ■ sporadisch gemeld ■ komt niet voor

Invasieve planten

- Alligatorkruid
- Amerikaans bezemgras (nieuw aug 2019)
- Ballonrank (nieuw aug 2019)
- Chinese struikklover (nieuw aug 2019)
- Fraai lampenpoetsersgras
- Gestekelde duizendknoop
- Gewone gunnera
- Grote vlotvaren (nieuw 2019)
- Grote waternavel
- Hemelboom (nieuw aug 2019)
- Hoog pampagras (nieuw aug 2019)
- Japans steltgras
- Japanse klimvaren (nieuw aug 2019)
- Kudzu
- Mesquite (nieuw aug 2019)
- Moerasaronkelk
- Ongelijkbladig vederkruid
- Oosterse hop (nieuw aug 2019)
- Parelvederkruid
- Perzische berenklaauw
- Reuzenbalsemien
- Reuzenberenklaauw
- Roze rimpelgras (nieuw aug 2019)
- Schijnambrosia
- Smalle theeplant (nieuw aug 2019)
- Smalle waterpest
- Sosnowsky's berenklaauw
- Struikaster
- Talgboom (nieuw aug 2019)
- Verspreidbladige waterpest
- Waterhyacint
- Waterteunisbloem (Grote en Kleine waterteunisbloem)
- Waterwaaier
- Wilgacacia (nieuw aug 2019)
- Zijdeplant

Aantal soorten

■ komt (frequent) voor ■ 1 vindplaats gekend ■ komt niet voor

Meer vragen voor ondersteuning door lokale besturen

Behoeftte om samen de ambities
rond de voor onze provincie meest relevante soorten
helder te formuleren

gezamenlijk doel ?

gezamenlijk doel ?

Vragen

- Welke soorten beheren of bestrijden ?
- Welke kennislacunes ?
- Eigen initiatief of samenwerking noodzakelijk ?
- Indien samenwerking, welk beheerdoel ?

Randvoorwaarden

- Eens begonnen moeten we de inspanning voldoende lang kunnen verder zetten
- We moeten aandacht hebben voor risico op terugkerende besmetting

tabel 'Ambitie Exotenbeheer' 2019

te bestrijden areaal

1. alle gebieden
2. alle gebieden behalve private terreinen
3. provinciale waterlopen (incl. 5-meterzone) en provinciale eigendommen en aanpalende terreinen
4. provinciale waterlopen (incl. 5-meterzone) en provinciale eigendommen
5. lokaal of projectmatig

graad van bestrijden

- A. uitroeien
- B. lokaal bestrijden of terugdringen
- C. overlast bestrijden
- D. geen uitbreiding tolereren
- E. occasioneel verwijderen

! Haalbaarheidstoets !

moerasaronskelk

grote waternavel

waterwaaier

parelvederkruid

muskusrat

waterteunisbloem

1A: in alle gebieden
of
2A: in alle gebieden
behalve private terreinen
uitroeien

Voor bestrijding van
watergebonden exoten:
onderzoek of en onder welke
voorwaarden het mogelijk is om
een financieringsregeling
uit te werken
op private terreinen

Waterschildpadden

3A: in provinciale waterlopen
(incl. 5-meterzone) en
provinciale eigendommen en
aanpalende terreinen
uitroeien

Early-warning soorten

Soorten die nog niet eerder voorkwamen
in onze provincie en waarvoor andere
instanties geen beheer opzetten:

1. Meldingsstelsysteem (early-warning)
2. Directe verwijdering (rapid response)

reuzenberenklauw

reuzenbalsemien

3B: in provinciale waterlopen (incl. 5-meterzone) en provinciale eigendommen en aanpalende terreinen
lokaal bestrijden

Zeer groot herbesmettingsgevaar, dus ook bestrijding op private terreinen. Maar coördinatie is essentieel, dus personeel

watercrassula

rode Amerikaanse rivierkreeft

3D: in provinciale waterlopen (incl. 5-meterzone) en provinciale eigendommen en aanpalende terreinen
geen uitbreiding tolereren

Crassula: nieuwe grote zorgenkind, reeds heel wat locaties besmet in O-VI, stilstaand water, nieuwe natuur

rode Amerikaanse rivierkreeft: momenteel beperkt voorkomen in O-VI

Japane duizendknoop

4D: in provinciale waterlopen (incl. 5-meterzone) en provinciale eigendommen
geen uitbreiding tolereren

Belang van 'proper' grondverzet, bepalingen in bestekken
Diensten Mobiliteit en Patrimonium ook betrokken

Japane duizendknoop

Chinese wolhandkrab

5C: lokaal of projectmatig overlast bestrijden

Bestrijdingstechniek staat op punt.
Aantal locaties waar overlast is gesignaleerd in O-VI zijn beperkt, ondanks wijde verspreiding

Oost-Vlaanderen

5E: lokaal of projectmatig occasioneel verwijderen

Alle uitheemse vissen en rivierkreeften

Nijlgans

In het kader van afvissingen of proefprojecten

Oost-Vlaanderen

Chinese muntjak

Andere soorten op de lijst die voorkomen in onze provincie ?

- Zeer beperkt voorkomen (een enkele melding)
- Andere instanties voeren bestrijding /beheer uit i.k.v.
 - jacht
 - brandweer
- Kennisopbouw nodig

Aziatische hoornaar

smalle waterpest

hemelboom

Aandachtspunten voor de toekomst

1. Maximaal afstemmen binnen het eigen bestuur (provinciale domeinen, andere provinciale diensten, ...)
2. Lokale besturen verder goed ondersteunen
3. Uitwisselen van expertise met andere instanties die betrokken zijn bij exotenbeheer (in Vlaanderen maar ook in Wallonië, Frankrijk, Nederland ...)
4. Ambitietabel actueel houden en indien nodig bijsturen

